

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Εκείνο που έκανε την συντακτική ομάδα του περιοδικού να πάρει την απόφαση γι' αυτό το αφιέρωμα πριν δυο χρόνια, δεν ήταν μόνο το γεγονός ότι στο πρόσωπο του Γκράμσι αναγνώριζε έναν κορυφαίο επαναστάτη διανοούμενο. Ήταν η κοινή πεποίθηση ότι ο Γκράμσι συμβολοποιούσε μ' έναν αποφασιστικό τρόπο την άρνηση διαχωρισμού ανάμεσα στην θεωρία και την πράξη, ανάμεσα στην ηθική και την πολιτική. Κι αυτό πέρα από τις όποιες ιδέες του, οι οποίες, άλλωστε, βρίσκονται πια στην κρίση του καθενός. Από τη στιγμή που η απόφαση για το αφιέρωμα είχε πια παρθεί, δύο στάθηκαν τα κύρια μελήματα μας.

Πρώτο, να τηρήσουμε την αντιμεταφραστική μας παράδοση, όπως – με λίγες αυστηρά επιλεγμένες εξαιρέσεις – είχε γίνει και σ' όλα τα προηγούμενά μας τεύχη. Να αποκλείσουμε δηλαδή τη λογική ενός ελληνικού αφιερώματος που θα περίμενε τα αντίστοιχα ξένα για να τα μεταφράσει, πράγμα που άλλωστε θα γινόταν και ουσιαστικά έγινε.

Δεύτερο να αποκλείσουμε ένα τελετουργικό, επετειακό, πλημμυρισμένο στα ειλικρινή ή *post festum* υμνολογήματα, τεύχος, όχι απλώς ενισχύοντάς το με μια δόση «ελεγχόμενης κριτικής», αλλά δημοσιεύοντας – στο βαθμό που υπήρχε – την κριτική την ίδια.

Τα παρουσιαζόμενα κείμενα αποτελούν ουσιαστικά μέρος αυτού που προγραμματίστηκε και εν μέρει εκτελέστηκε.

Στο χώρο των κειμένων υπήρχε μια παρέκκλιση που αφορά την συνέντευξη του *Alessandro Natta*. Μεταφράσαμε αυτή τη χαρακτηριστική συνέντευξη που δημοσίευσε η *Unita*, αφού διαπιστώσαμε αδυναμία επικάλυψής της και αφού ο ίδιος μας την παραχώρησε ευγενικά για αποκλειστική αναδημοσίευση στην Ελλάδα. Δημοσιεύουμε επίσης από το πλήθος των μεταφρασμένων κομματικών που είχαμε στα χέρια μας ένα μικρό άρθρο του *P. P. Pasolini*, όχι μόνο γιατί εντάσσεται στην κατηγορία εκείνη των κειμένων ουσιαστικής κριτικής, αλλά και γιατί μας δινόταν η ευκαιρία να δώσουμε συνέχεια στο ιερόσυλο άρθρο του *Οι ατραποί της γλώσσας και της κουλτούρας* που δημοσιεύσαμε σε προηγούμενο τεύχος μας. Σχετικά με το δεύτερό μας μέλημα, να δώσουμε δηλαδή έναν κατά το δυνατό σύγχρονο, κριτικό και πολυφωνικό χαρακτήρα στο τεύχος, η κρίση ανήκει στον αναγνώστη που θα βρει ή ενδεχόμενα δεν θα βρει αυτά τα στοιχεία στα κείμενα που δημοσιεύονται.

Η έκδοση χωρίζεται σχηματικά σε δύο μέρη. Ένα στο οποίο δημοσιεύονται κείμενα για τον Γκράμσι και ένα στο οποίο περιλαμβάνεται ένα ανθολόγιο από κείμενα του ίδιου. Η συντακτική επιτροπή θεώρησε χρήσιμο να συμπεριλάβει στο τεύχος αυτό την μικρή αυτή επιλογή πιστεύοντας ότι θα αποτελέσει ένα επαρκές ερέθισμα για όλους εκείνους τους νέους που πρωτοέρχονται σε επαφή με το έργο του και για αρκετούς από τους «παλιούς» που φαίνεται να το έχουν προσωρινά παραμερίσει ή και ξεχάσει.